



# ZPRAVODAJ AZ



(ÚNOR 2017)

## VÁŽENÍ PŘÍZNIVCI ALTERNATIVY ZDOLA,

Měsíc se s měsícem sešel, a my opět přinášíme nový Zpravodaj za měsíc únor, Léta Páně 2017 – tentokrát provedený s malými obměnami jeho grafické podoby. Začínáme úvodníkem Zbyňka Fialy o tom, jak ve volbách kroužkovat a upřednostňovat svoje kandidáty, na-

vek do tohoto Zpravodaje (společně s odkazem na video z akce, na nějž se dostanete jediným kliknutím na zeleně vybarvený odkaz.) Následují příspěvky od Karla Růžičky – mezi jinými o smlouvě CETA, kterou uzavírá Evropská Unie s Kanadou. Jednou z informací textu je, že finanční přínos pro jednoho obyvatele ČR činí v tomto případě 19 korun na rok, a zároveň zde vyvstává riziko gigantických ar-

bitráží. Zpravodaj pak uzavírá informace o zavádění participativního rozpočtu v Praze 20 - Horních Počernicích.

Přejeme inspirativní čtení, a budeme samozřejmě rádi, budete-li Zpravodaj šířit. Veškeré ohlasy uvítáme na adresu [info@alternativazdola.cz](mailto:info@alternativazdola.cz) nebo [zpravodaj-az@seznam.cz](mailto:zpravodaj-az@seznam.cz).◀

Vaše Alternativa Zdola

[zpravodaj-az@seznam.cz](mailto:zpravodaj-az@seznam.cz)

místo toho, jenom bezmyšlenkovitě hodit lístek do volební urny. Pravidelná rubrika Inspirovna je tentokrát věnovaná různým systémům alternativních měn. V měsíci únoru se rovněž konal Čaj AZ, tentokrát s tématem uto-pí v atomovém/kosmickém věku – hlavním přednášejícím v našem sídle na Smíchově byl Pavel Vachtl, který o tom také dodal příspě-

KROUŽKOVAT VE VOLBÁCH!

**ZBYNĚK FIALA**

►STR.3



...pak ale zahřměla rána, která nás upozornila, že je nejvyšší čas začít s přípravou na nacházející parlamentní volby. Tu ránu představuje nápad Andreje Babiše, že se přesune až na konec kandidátky, aby si otestoval důvěru občanů. Určitá část voličů už přestane vnímat kroužkování jako možnost, ale jako nutnost. Budou muset kandidátku detailně zkoumat a zajímat se, co je tam za jména a co za nimi. Kdo to tam jen bezmyšlenkovitě hodí, své kandidáty bezpečně potopí.◀

**COPAK TY PRACHY TISKNUŠ**  
**ZBYNĚK FIALA** ►STR.5

**PROTEKTORÁT CETA**  
**KAREL RŮŽIČKA** ►STR.11

## OBSAH



Oblíbené hlášce, kterou se bráníme proti neúnosným výdajům, může snadno dojít dech. Přibývá míst, kde si „tisknou“ vlastní peníze – alternativní měny určené nejčastěji pro místní použití. Výraz „tisknou“ není třeba brát doslovně. Když zvolíme elektronické peníze, jsou zdarma.◀

**UTOPIE ATOMOVÉHO VĚKU**  
**PAVEL VACHTL** ►STR.9



I dluh z obchodní transakce může být investicí a spadat tak ne pod obchodní soud, nýbrž pod arbitráž. Tyto a podobné finty ve prospěch firem na úkor států a občanů na osekání vlivu demokratických orgánů přináší smlouva CETA, kterou s Kanadou uzavřela EU a nyní je na parlamentech členských států, aby ji ratifikovaly. ◀

**RANSDORFOVA KNIHOVNA**  
**KAREL RŮŽIČKA** ►STR.10



►3 Úvodník: Cirkulární demokracie

►5 Alternativní měny

►7 Doporučujeme

►9 Čaj o páté: Pavel Vachtl

►10 Ransdorfova knihovna hledá spolupracovníky

►11 Korporátní protektorát CETA

►13 Jiří Paroubek

►14 Participativní rozpočet v Horních Počernicích

►14 Tiráž, kontakty



## ČIRKULÁRNÍ DEMOKRACIE

### VOLBY BUDOU VE ZNAMENÍ KROUŽKOVÁNÍ

**U**plynulé týdny byly příležitostí pro úvahy o strategii Alternativy Zdola. Některé dosavadní programy by se mohly výrazněji rozvinout potom, co jsme narazili na nové technologie (všechno zadarmo v otevřeném kódu) na [tools.dcentproject.eu](http://tools.dcentproject.eu), které vznikly na pomoc participativního rozpočtování,

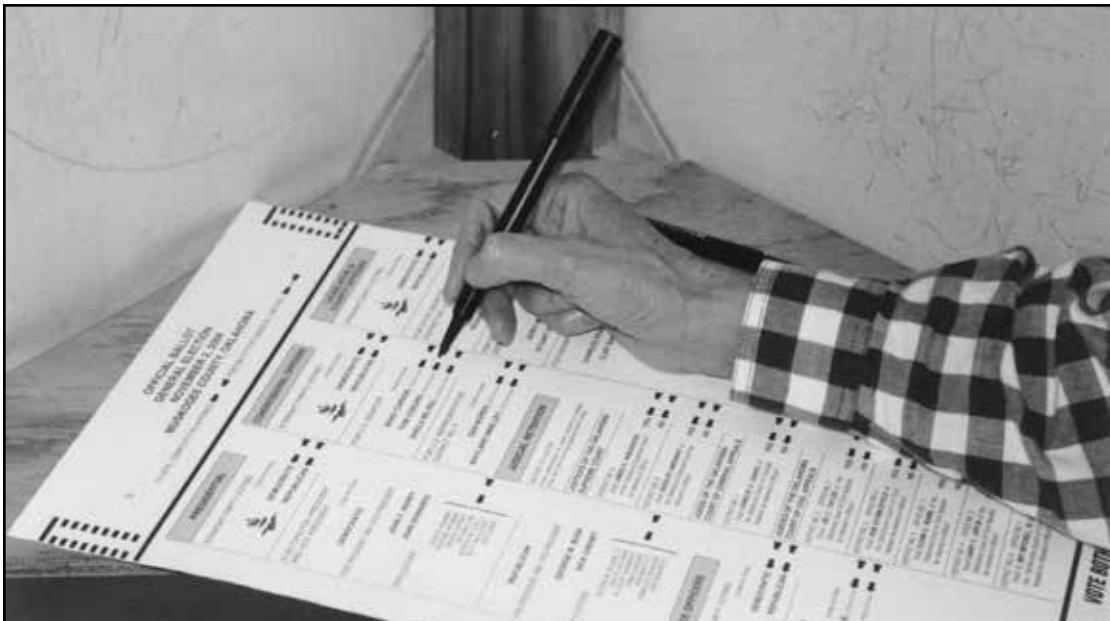
ránu představuje nápad Andreje Babiše, že se přesune až na konec kandidátky, aby si otestoval důvěru občanů. Ke stejnemu přístupu pak vyzval taky volební lídry v ostatních krajích. Vzhledem k tomu, že Babiš je v ANO spíše ředitelem než pouhým předsedou, máme tu nový prvek, se kterým je třeba počítat. Určitá část voličů už přestane vnímat kroužkování jako možnost, ale jako nutnost. Budou muset kandidátku detailně zkoumat a zajímat se, co je tam za jména a co za nimi.

**Kdo to tam jen bezmyšlenkovitě hodí, svoje kandidáty potopí.**

Kdo to tam jen bezmyšlenkovitě hodí, své kandidáty bezpečně potopí.

#### TRESTAT SVOJÍ PARTAJ

Čtěme to jako zprávu, že volby budou ve znamení kroužko-



**KDO TO TAM JEN BEZMYŠLENKOVITĚ HODÍ, SVOJE KANDIDÁTY POTOPÍ.**

ale taky alternativních měn a politické spoluúčasti.

Ale pak zahřměla rána, která nás upozornila, že je nejvyšší čas začít s přípravou na naházející parlamentní volby. Tu

vání. To je dobré, i jiné partaje něco podobného potřebují jako prase drbání.

Obecně lze kroužky používat ke dvěma účelům. Ten první umožní jasně vyznačit, co chci. Může to být také lék na stranické bolesti vnitřní, život po životě kandidáta, kterého vedení vytlačilo z volitelné pozice, a

tak alternativně zalehl konec seznamu, kde bude taky vidět.

**Ted' ovšem do toho Babiš vnese bramboračku, kdy ti vykopnutí budou naopak nahoře.**

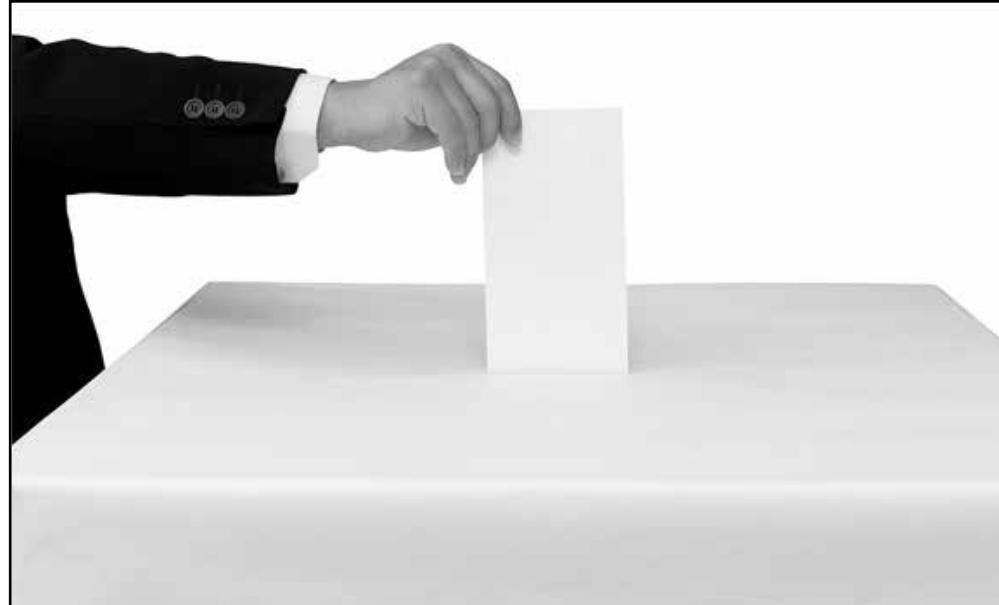
Ale existuje i druhý způsob kroužkování, ten je negativní. Voliči se kroužky brání proti partajnímu vnucování někoho, koho opravdu nechtějí. Pak ale

**musí zakroužkovat dostatečný počet přijatelných kandidátů, aby takového Langera přeskočili a byl od něj pokoj.**

**Voliči tedy nejsou bezmocní. Volby nemusí být odevzdaným kývnutím, kterým jednou za čtyři roky uznáváme, že míra našeho vlivu na to, jak se s milovanou vlastí zachází, je menší než malá. Není třeba rezignovat, nevolit je vždycky horší, než volit. A trestat svoji partaj tím, že volím nějakou ještě odpornější, je horší, než původní volba. Lze si zachovat svobodu i v omezení, když volím svoji partaj, ale nikoliv podle diktátu vedení. Volím svoje lidi.**

#### **JAK SE DOHODNOUT**

**Jak to technicky provést? Aktivní občané by měli uvažovat o tom, že své volební chování musí koordinovat. Zpravodaj**



**Alternativy Zdola může být dobrým místem pro takové diskuse, ale pokud se myšlenka chytne, bude hučet všude. Kroužkování prostě má smysl, jen když se sejde dostatečný počet kroužků u těch, které chceme, aby zároveň dokázalo vytlačit ty, koho nechceme. Jak to udělat, to bude třeba dohodnout. Ještě důležitější je**

**však vědět, koho a proč chceme, či nechceme. A tady je nutné říci, že negativní výběr je snazší. Můžeme se podívat, jak kdo hlasoval o církevních restitucích nebo o navyšování zbrojních výdajů, registrech smluv či národních parcích. Nemělo by nikomu projít, že se nás pokoušel vtahovat do války nebo obsadit americkými základnami. Nelze podpořit toho, kdo stojí za prosazováním jaderné energetiky nebo cenzury na internetu.**

**A pak tu jsou věci, které bychom chtěli a hledáme, kdo se jich ujme: sociální bydlení, vstřícnější legislativa pro družstevnictví, zaměstnanecke vlastnictví, financování lokální**

**ekonomiky, organické zemědělství nebo obnovitelné zdroje.**

#### **JAK VEN Z KOLONIÁLNÍHO PODRUČÍ**

**Možná se dá uvažovat i o základní technice kroužkování bez obsahové dohody, třeba pro určitý blok ve střední části kandidátky, abychom unikli účelovým nástrahám začátku a konce. Ostatně, bude stačit, když se o tom začne mluvit, aby se vetřela do důležitých hlav obava, že letos už to zadarmo nebude. Třeba pak začnou zodpovědněji uvažovat o tom, co musí lidem nabídnout, aby byli bráni vážně. Co opravdu potřebuje naše vlast, aby se vyrostila z koloniálního područí. Použijme kroužek jako lék demokracie. Vstupme do cirkulární fáze občanské terapie.◀**

**Zbyněk Fiala**





## INSPIROVNA

**R**ubrika, ve které vám přinášíme inspiraci na příkladech toho, co se podařilo jinde, je samozřejmě hodně závislá na tom, co nám čtenáři napíší sami. Tentokrát ale sáhneme také do zahraničních zdrojů, abychom ukázali, že se množí úspěšné pokusy, jak pomocí opomíjeným regionům pomoci zavádění alternativní měny. V řadě zemí dokonce platí zákony, které to umožňují, a nyní také začal být dostupný potřebný software. Další software z podobného zdroje ([tools.dcentproject.eu](http://tools.dcentproject.eu)) nabízí podporu třeba pro participativní rozpočty. Tentokrát tedy nabízíme trochu těžší čtení, ale určitě vám s tím pomůže nějaký známý pirát či ajták. Stejně nějakého pro své aktivity potřebujete.◀

# COPAK TY PENÍZE TISKNU!



**O**blíbené hlášce, kterou se bráníme proti neúnosným výdajům, může snadno dojít dech. Přibývá míst, kde si „tisknou“ vlastní peníze – alternativní měny určené nejčastěji pro místní použití. Výraz „tisknou“ není třeba brát doslovně, protože papírové peníze – zvláště v malém měřítku – jsou příliš drahé. Ale když zvolíme elektronické peníze, jsou zadarmo. Nebo skoro zadarmo. Potřebujete software, který vám po může systém udržovat v chodu

a kontrolovat. Pak samozřejmě projekt, protože doplňková měna může pomoci propojovat neuspokojenou nabídku a poptávku, ale sama ji nevytvoří. Přitom je důležité, aby v systému fungoval nějaký koordinátor, možná i profesionálně. Ten vždy pohotově zasáhne tam, kde by se oběh zadrlí na chybějící ekonomické návaznosti. Takže nějaké náklady zde jsou a musí se s nimi počítat. Proto je lepší, když se podobné projekty rozvíjejí v nějakém rozum-

ném měřítku, třeba v místních akčních skupinách, a podobně.

### DECENTNÍ PROJEKT

Ale tohle můžeme probrat někdy jindy, ted' je důležité, že téma je v EU bráno vážně a v řadě zemí už se s ním docela pohnulo. Ve Francii to umožňuje zákon o sociální a solidární ekonomice ESS z 31. července 2014. Možnosti jeho využití pro doplňkové alternativní měny obsahuje vládní zpráva „D'autres monnaies pour une nouvelle prospérité“. Podobným směrem se vydali i v Itálii, Británii, Německu, zkrátka v řadě zemí.

Mezitím se do věci zapojila Evropská komise a vznikla tam skupina pro vývoj použitelných technologií. Nazývá se Kolektivní informační platforma pro udržitelnost a sociální inovace (CAPS) a působí na Generálním ředitelství pro komunikační síť, obsah a technologie (DG-COMM). V jejím rámci proběhl také vynikající pionýrský projekt D-CENT podle Decentralised



**Citizens ENgagement Technologies**, což jsou decentralizované technologie na pomoc demokratické občanské participaci.

Za peníze 7. rámcového programu podpory evropského výzkumu (projekt č. 610349) tak vznikla sada nástrojů, kterou pod názvem D-CENT Tool Box najdeme na stránkách [tools.dcentproject.eu](http://tools.dcentproject.eu). Veškerý nabízený software je otevřený. Všechno, co najdete tam nebo v příslušných šuplatech brány otevřeného softwaru GitHub, je zadarmo a k volnému použití. I s možnostmi nejrůznějšího tvořivého vylepšování.

### INSPIROVANÉ BITCOINEM

Často se využívá technologie, která přivedla na svět alternativní měnu bitcoin. Její zvláštnost spočívá v tom, že nespoléhá na nějaké centrální úložiště, do kterého se pak může – při troše odborného úsilí – větrít i někdo nezvaný. Místo cloudu proto zvolili uzavřený okruh spolupracujících účastníků, kdy každý z nich postupně zpracovává, dostává a ukládá všechno, co se v tomto okruhu odehraje. Tato technologie „distribuovaného záznamu“ (distributed ledger) se nazývá „blockchain“ a je to hit posledních let, protože zatím nejlépe řeší otázky bezpečnosti a ochrany osobních údajů.

V sadě nástrojů D-CENT nalezneme něco podobného:

► **Blockchain pro systém odměn Freecoin** (najdete na [github.com/d-cent/freecoin](https://github.com/d-cent/freecoin))

Autoři nemluví přímo o virtuální měně, i když lze freecoin k podobným účelům použít také. Jednotlivá lokální použití se také dají „federalizovat“, propojit – v regionech i dál. Základem je „řízení důvěry“. Tady je to formou přidělování důvěry (ručení) druhým. Každý může žádat zdroje v této alternativní měně jen v rozsahu důvěry, kterou získal. Ale jsou i další varianty použití.

V pozadí je osobnost profesora Bernarda Lietaera, který je skutečným guru v tomto oboru. Sám zpracoval bezpočet variantních řešení doplňkových alternativních měn, které lze najít na stránkách <http://www.lietaer.com/category/case-studies/>.

Všude tam, kde by rádi nějak pomohli svému regionu, doporučuji zamýšlení nad následující formou alternativní měny „clearingové fondy“, která rozvíjí známý systém zápoč-

tú, avšak na širší a bezpečnější bázi. Bernard Lietaser ji detailně popisuje ve své knize *Rethinking Money* („Nové pojetí peněz“).

► **C3 – Commercial Credit Circuits** (okruhy obchodního úvěru, clearingová síť)

Řeší problém typu „malý dělá pro velké“. Velký odběratel si může diktovat podmínky, zaplatí až za tři měsíce, avšak



mezitím na malého výrobce dorázejí jeho dodavatelé, kteří chtějí platit hned. Vzniká situace, která může dostat podnik do hotovostní pasti a insolvence.

Kdyby se to stalo velké firmě, sáhne po službách faktoringu.

Pro malé firmy nic takového za přijatelnou cenu není. Lietaer proto doporučuje financování prostřednictvím oběhu pojištěných faktur. Předpokládá, že pojištění faktury nemusí být drahé, problém není s důvěryhodností partnera, ale s termínem platby.

Řekněme, že malá firma A se dostala do situace, kdy odběratel B si prosadil splatnost za 90 dní, ale materiál od firmy C je třeba nakoupit už teď. Banka firmě A půjčovat nechce, je to moc práce za málo peněz. Firma A proto vstupuje do okruhu obchodního úvěru C3 a otevírá si tam běžný účet s „clearingovým fondem“.

Ještě předtím si nechá svoji fakturu pojistit u pojistovacího specialisty. Takový se jistě najde, protože v clearingovém okruhu potká koncentrovanou poptávku po pojistovacích službách.

#### HLAVNÍ KOUZLO

A teď se odehraje klíčové kouzlo. Firma A vloží svoji pojištěnou fakturu do clearingového okruhu C3 a vymění ji za odpovídající

množství „clearingových fondů“, které jsou připsány na její účet. Těmito fondy zaplatí svému dodavateli C. Také dodavatel C si však musí napřed otevřít běžný účet s „clearingovým fondem“, aby mu bylo částku kam převést.

Dodavatel C pak má dvě možnosti. Bud' bude chtít své „clearingové fondy“ směnit za eura nebo jinou konvenční měnu, ale pak musí zaplatit úrok do konce splatnosti pohledávky plus bankovní poplatky. Druhou možností je, že si fondy nechá. Kdyby pak sám potřeboval něco zaplatit, může tento fond použít, jen co si jeho partner také otevře potřebný účet. A tak to může jít pořád dál.

Ve chvíli, kdy je původní faktura splatná, odběratelská firma B normálně zaplatí clearingové síti, tedy v konvenčních penězích. Tím jsme z fondů venku. Kdyby snad mezičím zkrachovala, uhraďdí to pojistovna, u které byla faktura pojištěná. Peníze pak dostane ten, kdo má fakturu zrovna v ruce.◀

Zbyněk Fiala



## DOPORUČUJEME

### PODEMOS VE ŠPANĚLSKU

<http://denikreferendum.cz/danek/24727-asamblea-ciudadana-de-podemos-tak-trochu-jiny-stranicky-sjezd>

Hnutí Podemos se chce dle schváleného rámcového programu i nadále vymezovat vůči všem neduhům stále nepřerušeného vládnutí politicko-hospodářského establishmentu postfrankovské éry, jemuž sami říkají kasta, vůči všudypřítomnému klientelismu a společenskému uspořádání, jež bere větší ohled na zájmy papalášských klik a bank, než na lidský život.

Za větší problém než vyhovění kritérií ratingových agentur budou považovat i po letošním sjezdu fakt, že třetina španělských praceschopných nemůže najít ani dva roky po oficiálním konci krize zaměstnání nebo pracuje za méně než minimální mzdu, že v zemi stále pokračuje vystěhovávání rodin neschopných splácat hypotéku, přestože uvolněné objekty pak zůstávají prázdné, nebo že ve městech neubývá lidí, kteří se musejí živit vybíráním popelnic.

Podemos chtějí i v budoucnu fungovat maximálně transparentně, s minimem prostředků na provoz a v tematických sítích, které umožňují funkcionářům strany využívat myšlenkový potenciál občanské společnosti, a přitom je nutí soustavně obhajovat kroky, jež ve svých pozicích činí.

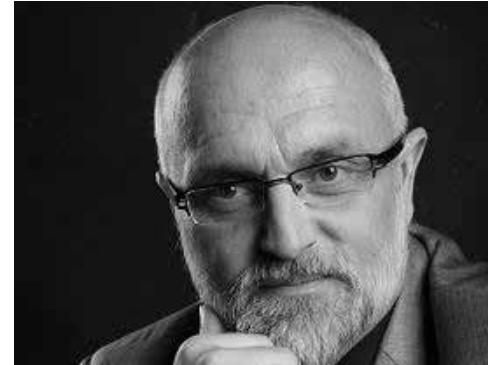


## S. BLAHA - RADEK NOVOTNÝ: PRIVATIZACE VODY V ČR BYLA POKOUTNÁ A NEMRAVNÁ, DOSTALI JSME SE DO ROLE PSŮ NA OBOJKU

[http://seznam.cz/alej80/Pad\\_hudby\\_fizicka/CP8Rbjpdu.taremarablijmeschde/CPAfraclujid](http://seznam.cz/alej80/Pad_hudby_fizicka/CP8Rbjpdu.taremarablijmeschde/CPAfraclujid)

Po třinácti letech soudních sporů jsme se konečně dostali k pravomocnému rozsudku Vrchního soudu v Olomouci. Jedná se o činnost organizované skupiny fyzických a právnických osob, které vedly k vytunelování okresní vodárny (VaK) ve Zlíně a nastavení principu, kdy lidé sice za vodu platí, ale velká část toho, co platí, neskončí ve vodárnách, ale na soukromých účtech v zahraničí. Ten proces je tunel za bílého dne, na kterém je nejbrutálnější to, že jeho hlavními pachateli jsou komunální politici v daném regionu, bez kterých by žádný koncern nikdy nemohl ovládnout lokální monopol hospodaření s vodou. Tato myšlenka soudcům strašně dlouho „unikala“. Přitom po dvou letech už v rámci ekonomických ukazatelů, které vycházely z účetních uzávěrek, vývoje cen vodného a stočného i reakce EU, která řekla, že toto nikdy nebude dotovat, protože v tomto případě jdou peníze z dotací ve prospěch zisků soukromých firem, byly jasné údaje o tom, že systém je špatný, ale nikdo kompetentní neměl z nepochopitelných důvodů zájem to řešit.

Naopak lidé, kteří se pokusili celý tento problém v regionech řešit, byli vystaveni neuvěřitelným tlakům, často doslova gangsterským praktikám. Co se týká rozhodování soudů, tak tato kauza je doslova ukázkovým příkladem toho, v jaké krizi je česká justice a jaká je úroveň práce soudců.



►Radek Novotný

## ! argument



►Datel černý

<http://jiriplocek.webnode.cz/>

Stránky publicisty, hudebníka a redaktora Jiřího Plocka, který publikuje v Kulturních novinách. Jako bývalý profesionální muzikant a hudební redaktor se zabývá tématy z oblasti hudby, a připravuje také dlouhodobější projekt „Píseň duše“.

<http://casopisargument.cz/2017/03/03/ceska-ekonomika-na-konci-sil/>

Ilona Švihlíková se analyticky podívala na současný stav a na budoucí vyhlídky českého hospodářského modelu.

<https://www.youtube.com/watch?v=4UZesgUp-cQ>

Konference „Ekonomická demokracie“, Praha 1. 2. 2017

<http://casopisargument.cz/2017/02/17/jak-se-kalila-ceta/>

Jan Keller píše přímo z Evropského parlamentu a pro Argument o tom, jak se přijímala dohoda o volném obchodu CETA mezi EU a Kanadou.

<http://casopisargument.cz/2017/02/25/o-penezech-i-kolik-je-dost-penez-v-hospodarstvi/>  
Článek Miluš Kotišové se v první části věnuje „věčné“ otázce: co vlastně jsou peníze a kolik jich je dost v kontextu současného hospodářství?

<http://denikreferendum.cz/daneck/24743-ptakem-roku-2017-je-datel-cerny-lekar-stromu>

Ptákem roku 2017 je datel černý – lékař stromů. K čemu tak může sloužit mrtvé a odumírající dřevo? Domov v něm nalézá datel černý stejně jako mnoho druhů hmyzu či hub. Česká společnost ornitologická proto upozorňuje na potřebu mrtvé stromy v lesích zachovat.◀



## ČAJ O PÁTÉ: UTOPIE VE SCI-FI

Dějiny společnosti jsou od nepaměti poznamenány sporem dvou linií či koncepcí – konzervativní snahy po zachování stávajícího řádu a snahy nalézt lepší, popř. nejlepší uspořádání společnosti. Nástrojem a inspirací pro snahy druhého typu přitom často bývají tzv. utopie – teoretické modely „ideální“ společnosti, které jsou zbaveny různých neduhů, nerovností a disproporcí. Utopie přitom bývají velmi různé, podle účelu, kterého jimi má být dosaže-

no (utopie funkčně-optimální, náboženské, feministické, rovnostářské/sociální, technologické, libertariánské, vegetáriánské, ekologické, přírodní, spirituální). Autorem první známé utopie v historii byl filosof Platón, další mnohé a již novověké utopie se objevovaly od začátku 16. století. 19. století pak bylo svědkem mocného nástupu utopií sociálních a sociálně-technologických, s jistými malými úspěchy v oblasti praktické realizace (utopický socialismus).

### V 80.letech příšlo vystrízlivění

Téma utopií se tehdy také dostává do sci-fi, kde sílí akcent ohledně důležitosti vědy a technologického rozvoje jakožto materiální základny pro utopie (Verne, Wells). 20. století je potom do značné míry obdobím skepse či relativistické kritiky utopií, některé utopie se podle této kritiky mohou snadno stát svým pravým opakem – dystopii. Zároveň ale ve druhé polovině 20. století vzrostly potenciální možnosti vědy a technologií raketovým tempem – lidstvo zažilo nástup jaderného a kosmického věku, což pozitivně ovlivnilo autory sci-fi i společenských utopických koncepcí (v poslední době je pro tento konceptuální, společenský a estetický prostor ražen název atompunk. Dá se tedy vlastně mluvit o atompunkových utopiích, které se někdy blízily demokratickému socialismu, přímé demokracii nebo komunismu). Na Západě byl tento

vývoj symbolizován zejména TV seriálem Star Trek od Gena Roddenberryho, na Východě futuristickými romány Ivana Jefremova a dalších autorů sci-fi. Toto období skončilo vystrízlivěním zhruba nejpozději kolem roku 1980, protože vedeckotechnický pokrok dále nepostupoval stejným tempem a takovým způsobem, jak si mnozí původně představovali. 80. léta byla také ve znamení nástupu reaganomiky a restaurace konzervativismu a individualismu.◀

Pavel Vachtl

### ODKAZ NA VIDEO:

<https://www.youtube.com/watch?v=wXsFy3EfIY>



►Pavel Vachtl (uprostřed) na Čaji AZ

# RANSDORFOVA KNIHOVNA HLEDÁ MÍSTO A POMOCNÍKY



►Miloslav Ransdorf

**N**ově ustavená Knihovna Miloslava Ransdorfa hledá prostory pro umístění zhruba 50 tisíc svazků, které loni zesnulý europoslanec během svého života shromáždil. Hledá ale – kromě prostoru a samozřejmě i peněz – rovněž lidi, kteří by pomohli publikace napsané v 15 jazycích roztrídit a zaevidovat do knihovnického programu. Uvedla to 12. února na pražském setkání příznivců knihovny Helena Suchá, někdejší dlouholetá asistentka československého a českého poslance a europoslance.

Představila správní radu Knihovny, v níž jsou mj. hejtman Oldřich Bubeníček, historik Jiří Malinský, spisovatelka Lenka Procházková, ekonomka Ilona Švihlíková či politolog Zdeněk Zbořil. Formuje se odborná rada (mj. Hans Modrow, František Kovanda, Josef Skála), která by se zaměřila práve na knihovnické otázky, protože Ransdorfova knihovna počtem knih převyšuje běžné městské knihovny, nemluvě o kvalitativní stránce, neboť v nemálo případech jde o knihy v jediném exempláři v ČR.



►V první řadě hostů zasedli některí z členů správní rady knihovny Josef Skála, Ilona Švihlíková a Zdeněk Zbořil

Zatím knihovna zřídila studovnu v Praze na Nuselské ul. 39, chystá pobočku v Brně, jedná o digitalizaci knih, připravuje vytvořit vzdělávací centrum atd. A také již chystá na letošek veřejná čtení a besedy a na příští rok odbornou konferenci. Pracuje se rovněž na publikování děl a textů, které měl Ransdorf rozepsány; některé jím již byly takřka připraveny k tisku.◀

# CETA: KORPORÁTNÍ PROTEKTORÁT



dluh z obchodní transakce může být investicí a spadat tak nikoli pod obchodní soud, nýbrž pod arbitráž – tyto a podobné finty ve prospěch firem na úkor států, obyvatel, občanů, zaměstnanců a spotřebitelů a na osekání vlivu demokratických orgánů ve prospěch jmenovaných přináší smlouva CETA, kterou s Kanadou uzavřela EU a nyní je na parlamentech členských států, aby ji ratifikovaly. Pozadu ve vstřícnosti ke korporacím však nezaostává ani smlouva o službách TISA,

vyplynulo z vystoupení ekonoma Jiřího Štega a aktivisty Jana Májíčka na semináři o těchto dvou smlouvách, který uspořádala 27. února Škola alternativ v Praze.

## HROZBA MILIARDOVÝCH ARBITRÁŽÍ

Šteg úvodem konstatoval, že vzhledem k tomu, že obchodní politika spadá do kompetence EK, tato část smlouvy CETA již platí, a parlamenty (národní, případně někde regionální dle dané ústavy) budou vlastně

rozhodovat pouze o politické části; otázkou je ovšem určení hranice mezi těmito částmi. Připomněl anabázi tvorby CETA, kdy původní text o cca 1500 stranách se vlastně utajeně změnil a rozrostl na 2200 stran (plus 6000 stran Lisabonské smlouvy, s níž je často svázán). I přesto trvalo výboru Senátu ČR pro EU jen 15 minut, aby dohodu schválil, další z výborů to stihl za půl hodiny.... Přitom na jedné straně je dle dopadové studie pozitivní přínos 0,00172% růstu HDP/6 let, resp. na občana ČR 19 Kč ročně, a na straně druhé hrozba miliardových ztrát z arbitráží korporací proti republice, pokud firma usoudí, že nově přijaté zákony (třebaže demokraticky) jí snížují budoucí možné zisky. (Kupř. arbitráž s náhradou škody 1,0 miliardy Kč dolehne na každého z občanů ČR sumou 100 Kč – pozn. autora.). Nejasné je riziko ze smlouvy

NAFTA, kterou má Kanada uzavřenu s USA a Mexikem, zda a jak by se tedy subjekty z těchto zemí mohly zapojit do vazeb CETA. Kupř. obrovské množství kanadských výrobků obsahuje díly od subdodavatelů z USA a ti by tak mohli spadat pod ustanovení smlouvy CETA, nemluvě o zřízení poboček v Kanadě. Za zločinnou konstrukci a meritocraci označil Šteg nové rozhodovací orgány sporů smluvních stran, které by nijak nevycházely z voleb, ale byly obsazovány už bez tak málo demokratickými nebo jen jmenovanými

**PŘÍNOS DOHODY CETA PRO ČR ČINÍ 19 KORUN NA OBČANA ROČNĚ.**

či úřednickými orgány EU. Varoval i před dalším znásilněním evropského práva jinými ustanoveními CETA. Poukázal i na časový horizont, kdy sice



►Jiří Šteg a Jan Májíček

smlouva může být vypovězena do 180 dnů, ale investice budou „chráněny“ 20 let.

#### MOC VE PROSPĚCH KORPORACÍ

Májíček při rozboru smlouvy TISA prohlásil, že jde o novou rovinu zajištění zisku – nikoli v tržním prostředí s firemní konkurencí, nýbrž rentou vyšávající veřejnou správu. Negativa TISA shrnul do desatera bodů. EU ve smlouvě TISA otevřela korporacím veřejné služby – školství, zdravotnictví, so-

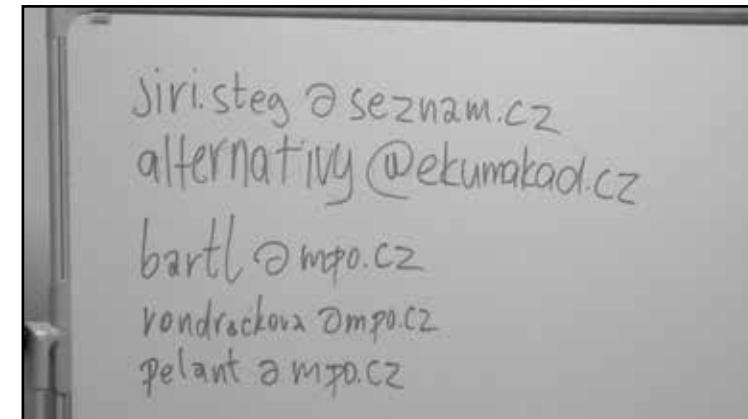
ciální systém, poštovní služby atd. Cílem je deregulace, zmrazení a postupné odbourávání vlivu veřejné správy, tj. demokratických institucí ve prospěch korporací. Jednání je, dle něho, vedeno v duchu hesla „co je dobré pro byznys, je dobré pro všechny“. Jako příklad uvedl kupčení s osobními daty, které v EU je omezeno, nikoli ale v USA, takže se můžeme dostat do situace, kdy díky znalosti zdravotního stavu, životních a nákupních návyků a finanční situace budou spotřebitelé

obesíláni na internetu či jinde cílenou reklamou atp.

#### VYZÝVÁME K ODPORU

Přednázející se shodli, že tyto smlouvy (plus předchůdkyně ACTA či současní pandanti jako TTIP a TTP) jsou již léta tvořeny dle stejných zásad: deregulace, deetatizace, privatizace, přičemž neoliberální snaha osekat demokratické instituce a zmocnit se dosud veřejných služeb sílí. Jak ovšem poznamenal Májíček, posiluje i odpor proti těmto snahám, během let se občanské aktivity zesílovaly a z někdejších protestů víceméně regionálně koncentrovaných se rozrostly v celounijní odpor. Korporátní moc a – jak zaznělo v diskusi – „kompradorská buržoazie“ mají své loutky ve státní, resp. veřejné správě, politiky a ministerské úředníky, které by měly aktivní občané volat k transparentnímu podávání informací a k zodpovědnosti.

ČR si tak v CETA vyjednala jen výjimky na regionální názvy produktů, zatímco řada jiných států si vymohla daleko zásadnější výjimky a osvobození z uplatňování smlouvy (SRN např. svůj sociální systém). Šteg a Májíček vyzvali k odporu proti smlouvám, houzevnatému, neboť je naděje, že zvláště v SRN, Francii a Belgii, bude odpor občanů a poslanců natolik silný, že smlouvu zablokují. K dispozici je již kritická analýza smlouvy CETA, kterou lzešířit.◀  
(kru)



►Dva horní mailové kontakty jsou na odpůrce prokorporátních smluv, tři spodní adresy jsou naopak na hlavní ministerské úředníky protlačující korporátní protektorát nad obyvateli ČR

# PAROUBEK: LEVICE SE VYHÝBÁ LEVICOVÝM TÉMATŮM



**K**ritický pohled na českou levici vyjevil expředseda vlády a ČSSD Jiří Paroubek na přednášce a besedě, kterou z podnětu AZ zorganizoval SPaS 2. února v pražském Domě odborových svazů.

Paroubek uvedl, že sociální demokracie v Evropě není v krizi, neboť v některých státech žne výrazné úspěchy (Rumunsko, Portugalsko). Českou levici však už několik let v krizi vidí; věnoval se zejména ČSSD, ktere vytkl, že nemá moderní pro-

gramovou výbavu a Sobotka je slabým vůdcem, takže ČSSD nemá strategickou iniciativu a jen se brání populismu ANO.

## ČSSD CHYBÍ SEBEREFEXE

Podtrhl, že nestačí jen sociální téma a načrtl několik témat pro českou levici, jako ČNB a kurs koruny (odhadl reálný kurs na 24-25 Kč/euro, v budoucnu až 18-20 Kč/euro) a její dopad do stagnace inovací uměle předraženými zahraničními technologiemi, dále zahraniční vojenské základny, do-

stavba Temelína (investice 300-300 mld. Kč), vztah k Rusku (jako ohrožení je vnímá jen 16 % lidí, expremiér je jako hrozbu nevidí), zvýšení vojenských výdajů (když není za co je utratit), daně tuzemské a daňové ráje (tam vytkl pasivitu A. Babišovi). Za velkou politikou chybu označil návrh na novelu čl. 43 Ústavy (vysílání a přijímání vojsk). Dotkl se postavení důchodců, jež má za oběti transformace. Probral ČSSD personálně a protože volební výsledky upadají, třeba změnit „trenéra“ - tým nelze. V ČSSD však chybí sebereflexe. Položil proto otázku, v čem se ČSSD liší od pravice.

KSČM dle něho již není vnímána jako strana systémové změny, ale kolaborující s establishmentem. Přitom, jak tvrdil, radikální levice nikdy ničeho nedosáhla a úspěšná je jen politika postupných kroků, jaké dělá sociální demokracie.

**DO POLITIKY NECHODÍ SKAUTI**  
Expremiér probíral i světovou politiku, mj. úspěch Donalda Trumpa, brexit (který za velkou tragédii nepovažuje, Británie měla a má své zájmy). Migrační

vlnu přičítá zájmu německých firem o pracovní síly, proč to ale nerealizovala SRN mezištátní smlouvou jako po vztyčení Berlínské zdi s Tureckem, nevyložil. Na EU nehledí jako na symbol všeho zla, eviduje deficit demokracie, ale oceňuje ji jako úspěšný mírový projekt,



projekt zvýšení životní úrovně.

Negativně vidí vývoj vzdělosti, zvláště mladých, varující je kupř. naše pozice v inovačním indexu (28., za ČLR. Polskem, SRN...).

Na prezidentské volby hledí realisticky – Nemá význam se stavět Miloši Zemanovi.

Ohledně ega a egoismu levicových politiků konstatoval, že do politiky nechodí skauti.◀

# PRAHA 20 - HORNÍ POČERNICE: INSPIRACE NA PŘÁNÍ

**MILION KORUN NA INVESTICE NAVRŽENÉ A  
VYBRANÉ OBČANY**

**O**krajová městská část Horní Počernice se zařadila mezi pražské obvody, které v roce 2017 realizují participativní rozpočet. V loňském roce si městská část vyzkoušela paroz na základních školách a na počátku roku 2017 zastupitelstvo MČ schválilo v rozpočtu částku 1 milion Kč na realizaci projektů investičního charakteru. Projekty k realizaci vyberou v hlasování přímo občané a to na základě návrhů, které zpracuje a podá fyzická osoba nebo sdružení fyzických osob s trvalým bydlištěm v MČ Praha 20. Možností je, že projekt podá právnická osoba se sídlem nebo místem působení v MČ Praha 20.◀

**Kontaktní osoba:** Ing. Lenka Tomsová

## **ODKAZY:**

[http://www.zdravehornipocernice.cz/?page\\_id=2069](http://www.zdravehornipocernice.cz/?page_id=2069)

**O loňském participativním rozpočtu na základních školách v Horních Počernicích také v článku „Školy učí žáky demokracii pomocí participativního rozpočtování“:**

<http://www.smagazinec/casopis/04-16/04-16/skolu-uzaly-demokraciu-pomoci-participativniho-rozpodrucenialbae-c>



Svoje připomínky, názory, komentáře, prosím posílejte na tuto e-mailovou adresu:

**[zpravodaj-az@seznam.cz](mailto:zpravodaj-az@seznam.cz)**

## **KONTAKTY**

<b>Web:</b>	<a href="http://www.alternativazdola.cz">www.alternativazdola.cz</a>
<b>E-mail:</b>	<a href="mailto:info@alternativazdola.cz">info@alternativazdola.cz</a>
<b>Facebook:</b>	<a href="https://www.facebook.com/alternativa.zdola">www.facebook.com/alternativa.zdola</a>
<b>YouTube:</b>	kanál AlternativaZdola
<b>Zpravodaj:</b>	<a href="mailto:zpravodaj-az@seznam.cz">zpravodaj-az@seznam.cz</a>

**Zpravodaj AZ  
(únor 2017)**

**Odpovědný  
redaktor  
Karel Růžička**

**Grafický design a sazba  
Michal Černý**

**Korektury  
Suzana Exnerová**

**Do tohoto čísla  
přispěli:**

**Karel Růžička, Ilona Švihlíková, Zbyněk Fiala, Kateřina Vojtíšková, Pavel Vachtl**

**Zdroj fotografií  
[www.freeimages.com](http://www.freeimages.com)**